

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 1

Tema: Språkets påverkan på samhälle och kultur

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

I denna lektion fokuseras på språkets roll som socialt verktyg och dess påverkan på samhällsnormer och kulturella värderingar. Undervisningen ska behandla hur språkliga beslut och variationer kan återspegla och forma kulturer och samhällsstrukturer.

Kunskapskrav

Eleven kan identifiera och diskutera hur språk används för att påverka sociala normer och värderingar. Eleven kan ge exempel på hur språket speglar kulturella och samhällseliga förändringar och kan analysera texter utifrån dessa perspektiv.

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till språkets påverkan (10 min)

Diskutera hur språk används i olika samhällskontexter och hur det formar normer och värderingar.

Ge exempel på språkliga överenskommelser och hur de kan variera mellan olika kulturer.

Analys av språkliga exempel i samhällsdebatten (15 min)

Välj aktuella texter, artiklar eller debatter som visar hur språk påverkar samhällseliga frågor.

Analysera språket i dessa exempel tillsammans med eleverna, och diskutera dess konsekvenser.

Gruppdiskussion om språk och makt (15 min)

Dela in eleverna i grupper och ge dem frågan: "Hur kan språket användas

som maktverktyg i samhället?”

Låt grupperna diskutera och redogöra för sina tankar. Betona frågor om retorik, propaganda och offentligt språk.

Reflektion kring språkförändringar (5 min)

Diskutera hur och varför språket förändras över tid.

Fråga eleverna om aktuella exempel på språkliga förändringar de observerat i sin omgivning.

Sammanfattning och avslutning (5 min)

Sammanfatta diskussionerna och insikterna från lektionen.

Uppmana eleverna att tänka på språket och dess påverkan fram till nästa lektion.

Aktivitet

Eleverna ska skriva en kort reflektion (250-300 ord) om ett aktuellt språkfenomen i svensk media eller samhällsdebatt och hur det kan påverka samhällets syn på en specifik fråga. Reflektionen ska inkludera exempel och en personlig analys.

Beräknad tidsåtgång: 15 minuter

Exit-ticket

Hur påverkar språk våra uppfattningar om verkligheten?

Språket formar hur vi tolkar och förstå världen, vilket påverkar våra åsikter och värderingar.

Vad är exempel på hur språk kan användas för makt?

Retorik i politiska tal, propaganda och reklam som påverkar opinion och beteende.

Hur kan språk och kultur samverka?

Språket återspeglar kulturella normer och värderingar, men också förändrar och formar dessa över tid.

Ge ett exempel på språklig förändring.

Användning av nya termer som "influencer" och hur digital kommunikation

påverkar språket.

Vad kallas det när språket påverkar sociala normer och värderingar?

Språklig socialisering.

Hemläxa

Eleverna ska genomföra en researchuppgift (400-500 ord) som undersöker ett specifikt språkfenomen eller språkliga förändring inom svensk media. Uppgiften ska innehålla exempel på hur detta fenomen kan påverka samhället.

Fördjupningsuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en essä om språkets roll i offentlig debatt och hur det kan påverka opinion och social förändring. De ska inkludera teorier om språk och makt samt använda exempel från aktuella debatter.

Förslag för nästa lektion

Tema: Språklig kreativitet och uttrycksformer

Denna lektion kan fokusera på hur språket används kreativt inom litteratur, poesi och konst, samt hur dessa uttrycksformer kan reflektera kulturella och sociala förändringar. Framträdande verket av olika författare och poeter kan analyseras för deras språkliga stil och innovation, vilket bygger på de insikter eleverna har fått kring språkets påverkan och dess kulturella betydelse.

Förberedelser

Samla exempel på aktuella texter eller debatter som illustrerar språkets påverkan.

Förbereda material för den individuella reflektionen som eleverna ska skriva hem.

Planera diskussionsfrågor för gruppssessionerna kring språk och makt.

Tags: [Lektion](#)